

Sygn. akt II Cz 392/17

POSTANOWIENIE

Dnia 26 czerwca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy, II Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie następującym:

Przewodniczący : SSO Piotr Rajczakowski

Sędziowie: SO Jerzy Dydo

SO Agnieszka Terpiłowska

po rozpoznaniu w dniu 26 czerwca 2017 r. w Świdnicy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku (...)– Oddział w W.

przy udziale S. S.,

o ustanowienie kuratora dla (...) w likwidacji w S.,

na skutek zażalenia wnioskodawcy na postanowienie Sądu Rejonowego w Kłodzku z dnia 30 marca 2017 roku, sygn. akt III RNs 170/17

postanawia

oddalić zażalenie.

(...)

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 30 marca 2017r. Sąd Rejonowy w Kłodzku stwierdził swoją niewłaściwość i przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu dla Wrocławia – Fabrycznej we Wrocławiu IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego. W uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia Sąd I instancji wskazał, że kuratora dla osoby prawnej ustanawia sąd rejestrowy, w którego okręgu osoba ta ma lub miała ostatnią siedzibę. Wnioskodawca wskazał jako siedzibę Spółdzielni miejscowość S.. W świetle zatem art. 603 § 1 k.p.c. w zw. z art. 694² k.p.c. Sądem właściwym miejscowo i rzeczowo jest Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Fabrycznej we Wrocławiu IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożył Wnioskodawca, zaskarżając postanowienie w całości i zarzucając zaskarżonemu postanowieniu naruszenie przepisu art. 184 k.r.o. w zw. z art. 34 § 1 k.p.a. poprzez jego niezastosowanie i uznanie swej niewłaściwości w sytuacji gdy wnioskodawca wnosił o ustanowienie kuratora dla doręczeń w postępowaniu administracyjnym, a nie kuratora dla osoby prawnej na podstawie przepisu art. 42 k.c. Mając na uwadze powyższe wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości.

W uzasadnieniu zażalenia Skarżący podniósł, że Sąd I instancji pominął, iż wniosek dotyczył ustanowienia kuratora dla doręczeń na podstawie przepisu art. 184 kro w zw. z art. 34 § 1 kpa, a nie kuratora dla osoby prawnej na podstawie przepisu art. 42 k.c. Przepis art. 34 § 1 kpa dopuszcza możliwość wystąpienia do sądu powszechnego z wnioskiem o ustanowienie przedstawiciela, ale tylko dla osoby nieobecnej lub niezdolnej do czynności prawnych. Sąd rozstrzyga w tym przedmiocie w oparciu o przepis art. 184 kro. Przedstawiciel dla osoby nieobecnej (nieznanej z miejsca pobytu) jest

przedstawicielem o charakterze wyłącznie procesowym ustanawianym w ramach i na czas toczącego się postępowania administracyjnego. Przedstawiciel procesowy nie jest zatem uprawniony do podejmowania w imieniu nieobecnego czynności procesowych lub pozaprocessowych o charakterze materialnoprawnym. Natomiast kurator, o którym mowa w przepisie art. 42 k.c. i którego ustanawia sąd rejestrowy w oparciu o przepis art. 603 k.p.c. jest przedstawicielem ustawowym osoby prawnej i należy stosować do niego przepisy o przedstawicielstwie.

Sąd Okręgowy zważył:

Zażalenie pozostawało niezasadne.

Zgodnie z treścią wniosku żądanie ustanowienia kuratora oparte zostało na treści art. 34 k.p.a. i art. 184 § 1 k.r.o. i Wnioskodawca uzasadniał wniosek koniecznością doręczania tytułów wykonawczych w postępowaniu egzekucyjnym prowadzonym przez organ egzekucyjny uczestnikowi postępowania postawionemu w stan likwidacji, w sytuacji gdy likwidator został pozbawiony prawa prowadzenia działalności.

Zgodnie z treścią art. 603 § 1 i 2 k.p.c. kuratora dla osoby prawnej ustanawia na wniosek lub z urzędu sąd rejestrowy, w którego okręgu osoba ta ma lub miała ostatnią siedzibę (603 § 2 k.p.c.). Do zmiany dokonanej ustawą z 17 grudnia 2009r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2010 r. Nr 7, poz. 45) sądem właściwym do ustanowienia kuratora dla osoby prawnej był sąd opiekuńczy, w którego okręgu osoba ta ma lub miała ostatnią siedzibę. Obecnie dla osoby prawnej ustanowienie kuratora następuje na podstawie postanowienia sądu rejestrowego, w którego okręgu osoba ta ma lub miała ostatnią siedzibę (art. 603 § 1 k.p.c.). Z uzasadnienia projektu powołanej ustawy (druk sejmowy 1925, 2009-04-20) wynikało, iż z uwagi na funkcjonalne powiązanie przedmiotu orzekania w sprawach z art. 42 k.c. z przedmiotem kognicji sądów rejestrowych i w szczególności podobieństwo instytucji kuratora dla osoby prawnej z kuratorem ustanawianym na podstawie art. 26 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym z dnia 29 sierpnia 1997r. (Dz.U.2017.700 t.j.) zasadnym pozostawało ustalenie w tym zakresie właściwości sądu rejestrowego. Ustawodawca zatem, dla uzasadnienia właściwości sądu rejestrowego oceniał instytucje kuratora przewidzianego w treści art. 42 k.c. Jednakże oceniając, iż dotychczasowe przepisy przewidywały właściwość sądu opiekuńczego a obecnie właściwość sądu rejestrowego bez rozróżnienia w treści przepisu podstaw ustanawiania kuratora dla osoby prawnej, to uzasadnione w ocenie Sądu Okręgowego pozostaje założenie, iż niezależnie od podstaw, na jakich wnioskodawca opiera żądanie ustanowienia kuratora dla osoby prawnej, dla rozpatrzenia takiego wniosku właściwym pozostaje sąd rejestrowy.

Ocena wniosku tj. czy istnieje materialnoprawna podstawa uzasadniająca żądanie wniosku, w szczególności w oparciu o przywoływany przepis art. 184 kro, jak również ocena czy art. 34 § 1 k.p.a. może stanowić podstawę do wystąpienia z żądaniem opartym na powołanym wyżej przepisie art. 184 kro czy przepisie art. 42 k.c., w kontekście celu, dla którego wnioskodawca widzi konieczność jego ustanowienia pozostaje w kompetencji właściwego sądu.

Zgodnie z treścią art. 41 k.c., że jeżeli ustawa lub oparty na niej statut nie stanowi inaczej, siedzibą osoby prawnej jest miejscowość, w której ma siedzibę jej organ zarządzający. Pojęciem „sąd rejestrowy” posługują się zarówno kodeks postępowania cywilnego (art. 694²), jak i ustawy szczególne (art. 2 ust. 1 ustawy o KRS). Należy zatem przyjąć, że w przypadku osoby prawnej, która nie może działać z braku organów, a podlega rejestracji w Krajowym Rejestrze Sądowym, właściwy będzie sąd rejestrowy w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy o KRS.

Pomimo zatem twierdzeń Skarżącego słuszne było stanowisko Sądu I instancji o przekazaniu niniejszego wniosku do sądu właściwego tj. Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Fabrycznej we Wrocławiu IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego. Zgodnie z aktualną informacją z Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego siedziba (...) w likwidacji znajduje się w S. – okręgu wskazanego Sądu. Należy zaznaczyć, iż na dzień rozstrzygnięcia zażalenia nie zmieniła się sytuacja tego podmiotu - nadal nie ujawniono danych przedstawicieli organów uprawnionych do reprezentowania tego podmiotu (dane dostępne <https://ems.ms.gov.pl/krs>).

Na marginesie należy wskazać, iż sąd rejestrowy po powzięciu informacji o braku organów w spółdzielni, w ramach swoich kompetencji winien jest także podjąć działania z urzędu i w toku postępowania stwierdzić czy zachodzą przesłanki uzasadniające ustanowienie kuratora (art. 26 cyt. ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym).

Mając powyższe na uwadze na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. zażalenie podlegało oddaleniu.

(...)